

§ 218

Uusia työkaluja ja selvityksiä Helsingin ilmastokestävyden parantamiseksi

HEL 2011-005934 T 02 05 02

Päätös

Ympäristölaivakunta päätti merkitä tiedoksi Ilmastokestävä kaupunki (ILKKA) – työkaluja suunnitteluun hankkeessa tuotetut uusimmat selvitykset ja työkalut, jotka ovat Viherkerroinmenetelmän kehittäminen Helsingin kaupungille, Helsingin, Lahden, Turun, Vantaan ja Espoon maankäyttösektorin kasvihuonekaasupäästöjen selvitys, hiilinielut ja hiilivarastot -raportti, Hiilitaselaskuri ja toimenpidevalikoimaselvitys sekä Helsingin ilmastomuutokseen sopeutumisen toimenpiteiden priorisointiraportti.

Esittelijä

ympäristönsuojelupäällikkö
Päivi Kippo-Edlund

Lisätiedot

Jari Viinanen, ympäristötarkastaja, puhelin: +358 9 310 31519
jari.viinanen(a)hel.fi

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

EU-rahoitteisessa Ilmastokestävä kaupunki (ILKKA) – työkaluja suunnitteluun hankkeessa edistetään ilmastokestävää kaupunkisuunnittelua ja tuotetaan ilmastotyökaluja kaupunkisuunnittelijoiden avuksi. Hankkeessa on valmistunut kolme raporttia ja kaksi erilaista laskentatyökalua, joilla voidaan kehittää kaupunkisuunnittelun ilmastokestävyyttä. Lisäksi hankkeessa on toteutettu Helsingin ilmastomuutokseen sopeutumisen toimenpiteiden priorisointia, jonka tuloksena on asiantuntijoiden arvio Helsingin tärkeimmistä sopeutumistoimista. Hankkeessa tuotetut tulokset, työkalut ja raportit kootaan syykuussa valmistuvaan sähköiseen Ilmastokestävän kaupungin suunnitteluoppaaseen.

Viherkerroinmenetelmän kehittäminen Helsingille

Viherkerroinmenetelmän avulla helpotetaan vihreiden, viihtyisien ja ilmastokestävien tonttien suunnittelua tiivistyvään kaupunkirakenteeseen. Menetelmä on käytössä mm. Berliinissä,

Seattlessa ja Tukholmassa. Hankkeessa luotiin Etelä-Suomen olosuhteisiin soveltuva viherkerroinmenetelmä, jonka avulla tonteilla voidaan säilyttää riittävä määrä viheralaa. Tiivistyvässä kaupungissa viheralueiden säilyttäminen on tärkeää, ja tonteilla erilaiset viherrakenteet viilentävät, imeyttävät hulevesiä, parantavat pienilmastoa ja luovat viihtyisiä pihvoja. Menetelmässä kaavoittaja asettaa tontille viherkerrointavoitetason, jonka pihasuunnittelija voi joustavasti saavuttaa käyttämällä pihasuunnitelmassa erilaisia viherelementtejä, kuten istutettavaa ja säilytettävää kasvillisuutta, erilaisia hulevesiratkaisuja ja läpäiseviä pintoja. Viherkerroin voidaan sisällyttää kaavamääräyksiin tai sen perusteella voidaan esimerkiksi antaa helpotuksia rakennuslupaprosessissa. Viherkerroinmenetelmää pilotoidaan Kuninkaantammen alueelle.

Työkaluun voi tutustua osoitteessa:
<http://www.ilmastotyokalut.fi/tyokalut/viherkerroin/>

Kuntien hiilitasekartoitus osa 1: Helsingin, Lahden, Turun, Vantaan ja Espoon maan-käyttösektorin kasvihuonekaasupäästöt, hiilinielut ja hiilivarastot

Hiilitasekartoituksessa selvitettiin Helsingin, Lahden, Turun, Vantaan ja Espoon kaupunkien metsiin, peltoihin ja puistoihin sitoutuneet hiilivarastot ja niiden muutos tarkasteluvuonna 2011. Hiiltä on laskelmien mukaan sitoutunut Helsingin biomassa ja maaperään yhteensä 1 250 milj. kg. Tarkasteltaessa helsinkiläisten energiankulutuksen päästöjä voidaan arvioida, että nykyisillä hiilivarastoilla pystyttäisiin kompensoimaan noin 1,5 vuoden hiilidioksidipäästöt. Helsingin hiilivaraston koko puolestaan kasvoi tarkasteluvuonna 35 milj. kg, mikä vastaa noin 26 000 asukkaan vuosittaisia hiilidioksidipäästöjä. Selvityksestä käy ilmi, että metsät toimivat tärkeimpinä hiilinieluina ja kaupunkien kasvillisuusalueiden hiilivarastot ovat sitä suuremmat, mitä enemmän alueella on metsiä, pelloja ja muita viheralueita, edellä mainitussa järjestyksessä. Hiilivarastot huomioivalla maankäytön suunnittelulla voidaan vaikuttaa tärkeiden hiilivarastojen säilymiseen ja lisäämiseen. Kartoituksen toisessa osassa paneuduttiin näihin maankäytön keinoihin.

Kuntien hiilitasekartoitus osa 2: Hiilitaselaskuri ja toimenpidevalikoima

Hiilitasetyön toisessa osassa luotiin ensimmäisen osan laskentoihin perustuva hiilitaselaskuri, jonka avulla kaupunkisuunnittelija voi arvioida maankäytön muutosten vaikutusta alueen hiilivarastoihin. Maankäyttömuutosten lisäksi laskuri arvioi uuden rakennuskannan päärakenteiden hiilijalanjäljen sekä rakenteisiin sitoutuneen hiilivaraston suuruuden 50 vuoden tarkastelujaksolta. Tarkastelussa ovat mukana myös viherrakenteet, kuten viherrakennet, viherkatot sekä

katu- ja tonttipuut. Laskentatyökalun tueksi laadittiin lisäksi kaavoittajan ja suunnittelijan toimenpidevalikoima, jossa kuvataan, miten maankäytön suunnittelulla voidaan vaikuttaa hiilinielujen säilymiseen ja lisäämiseen. Toimenpiteiden vaikutuksia on arvioitu eri kaavatasoilla sekä viherrakentamisen että puurakentamisen näkökulmasta.

Hiilitaselaskuriin voi tutustua osoitteessa:
<http://www.ilmastotyokalut.fi/tyokalut/hiilinielut/>

Helsingin ilmastomuutokseen sopeutumisen toimenpiteiden priorisointi

Helsingissä on melko pitkään tehty eri sektoreilla ilmastomuutokseen sopeutumiseen liittyviä toimenpiteitä. Vuosina 2009–2012 toteutetussa BaltCiCa -hankkeessa listattiin ja tunnistettiin uusia sopeutumisen toimenpiteitä ja suositeltiin niiden priorisoimista. ILKKA -hankkeessa toteutettiin neljä teematyöpajaa, johon kutsuttiin kaupungin virkamiehiä, alueellisia asiantuntijoita sekä tutkijoita pohtimaan Helsingin ensisijaisimpia sopeutumisen toimenpiteitä. Toimenpiteet jaettiin neljään teemaan: luonnonympäristö, terveys ja turvallisuus, infrarakentaminen sekä talorakentaminen. Priorisointi tehtiin hyödyntäen multikriteerianalyysimenetelmää, jossa tarkasteltiin toimenpiteiden tärkeyttä, kiireellisyttä, joustavuutta, muita hyötyjä sekä hillintätehoa. Priorisoitavia toimenpiteitä oli yhteensä 46. Korkeimmalle priorisoiduissa toimenpiteissä korostuvat Helsingissä jo nyt haasteita aiheuttavat hulevedet ja tulviin vastaaminen. Ensisijaisimpina ratkaisuuina hulevesien hallinnalle nähtiin erityisesti kaupunkialueelle viherrakenteilla toteutettavat ratkaisut, tonttien hyödyntäminen sekä luonnonmukaiset menetelmät. Painoarvoa toimenpiteissä saivat myös ennakoivan varautumisen keinot kuten kestävä energiaverkoston rakentaminen, tulva-alueille rakentamatta jättäminen ja globaalien heijastevaikutuksien huomioiminen kaikessa suunnittelussa. Priorisoinnin tuloksia voidaan hyödyntää pitkän aikavälin suunnittelussa kuten ilmastotiekartan laadinnassa.

Raportit ovat luettavissa:

Inkiläinen, Elina (EPECC), Tiihonen, Topi (EPECC) ja Eitsi, Eeva (FCG). Viherkerroinmenetelmän kehittäminen Helsingin kaupungille. Helsingin kaupungin ympäristökeskuksen julkaisuja 8/2014.
<http://www.hel.fi/static/ymk/julkaisut/julkaisu-08-14.pdf>

Rasinmäki, Jussi (Simosol Oy) ja Känkänen, Riina (Ramboll Finland Oy). Kuntien hiilitasekartoitus osa 1: Helsingin, Lahden, Turun, Vantaan ja Espoon maankäyttösektorin kasvihuonekaasupäästöt, hiilinielut ja hiiliva-rastot. Helsingin kaupungin ympäristökeskuksen julkaisuja 9/2014. <http://www.hel.fi/static/ymk/julkaisut/julkaisu-09-14.pdf>

Rasinmäki, Jussi (Simosol Oy) ja Känkänen, Riina (Ramboll Finland Oy). Kuntien hiilitasekartoitusta osa 2: Hiili-taselaskuri ja toimenpidevalikoima. Helsingin kaupungin ympäristökeskuksen julkaisu 10/2014. <http://www.hel.fi/static/ymk/julkaisut/julkaisu-10-14.pdf>

Haapala, Auni ja Järvelä, Elina. Helsingin ilmastomuutokseen sopeutumisen toimenpiteiden priorisointi. Helsingin kaupungin ympäristökeskuksen julkaisu 11/2014. <http://www.hel.fi/static/ymk/julkaisut/julkaisu-11-14.pdf>

Tähän tiedoksiantopäätökseen ei voi hakea muutosta (Kuntal 91§).

Esittelijä

ympäristönsuojelupäällikkö
Päivi Kippo-Edlund

Lisätiedot

Jari Viinanen, ympäristötarkastaja, puhelin: +358 9 310 31519
[jari.viinanen\(a\)hel.fi](mailto:jari.viinanen(a)hel.fi)

Päätöshistoria

Ympäristölautakunta 19.11.2013 § 334

HEL 2011-005934 T 02 05 02

Päätös

Ympäristölautakunta päätti merkitä tiedoksi raportin ”Helsingin, Lahden ja Turun kaupunkien vertaisarvio ilmastopolitiikasta ja hulevesien hallinnasta” ja päätti esittää kaupunginhallitukselle, että vertaisarvioinnin tulosten mukaisesti käynnistettäisiin Helsingin kaupungin ilmastomuutoksen sopeutumisen ja hillinnän tiekartan valmistelu.

Tausta

Ympäristökeskuksen tilaama arviointi Helsingin, Lahden ja Turun ilmastopolitiikasta ja hulevesienhallinnasta on valmistunut. Raportti on saatavilla Internetissä
http://www.hel.fi/hel2/ymk/julkaisut/2013/julkaisu_15_13_net.pdf

Helsingin, Lahden ja Turun ilmastopolitiikan ja hulevesienhallinnan vertaisarviointi tehtiin Ilmastokestävä kaupunki – työkaluja suunnitteluun (ILKKA) -hankkeessa. ILKKA-hanketta koordinoi Helsingin kaupungin ympäristökeskus ja sen osatoteuttajina ovat Lahden kaupunki, Turun kaupunki, Vantaan kaupunki, Helsingin

seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä, Ilmatieteen laitos ja Turun yliopisto. Hanke toteutetaan vuosina 2012-2014 ja sen EAKR-osarahoitettu kokonaisbudjetti on 1,5 miljoona euroa. Hankkeessa edistetään ilmastokestävää kaupunkisuunnittelua. Tarkoituksena on luoda suunnittelutyökaluja ja -ohjeistuksia kaupunkisuunnittelijoille sekä rakennus- ja viheralan yrityksille ilmastomuutoksen huomioonottamisesta suunnittelussa. Työkalujen ohella hankkeessa kartoitetaan parhaita ilmastomuutoksen sopeutumisen käytäntöjä ulkomailta ja Suomesta. Pidemmän aikavälin tavoitteena on ilmastomuutoksen huomioivan suunnittelun kehittyminen sekä kaupunkien työntekijöiden ja päätöksentekijöiden kasvanut tietotaito.

Ilmastopolitiikkaa koskevat suositukset

Arvioinnin tulosten mukaan ilmastotavoitteiden ja -toimenpiteiden priorisointia tulisi selkeyttää ja priorisoinnin tulisi perustua päästövähennyspotentiaaliin ja sopeutumistarpeeseen. Suomen suurten kaupunkien ilmastotyön toimeenpanon mahdollisuuksiin lukeutuu se, että suurimpiin päästölähteisiin voidaan vaikuttaa omistajaohjauksen ja seutuyhteistyön kautta erityisesti energia- ja liikennesektoreilla. Se kuitenkin vaatii suunnitelmallista poliittista sitouttamista ilmastotyöhön osallistamisen kautta. Ilmastotyön laaja-alainen luonne vaatisi myös jatkuvaa ja laajaa, mutta toisaalta nykyistä kohdennetumpaa raportointia. Esimerkiksi CO₂-päästöistä tulisi raportoida lautekunnille vain hallintokuntaakohtaisesti relevantteja asioita ja esittää aina samalla toimenpide-ehdotuksia.

Strategisen ilmastotyön laaja-alaisuuden vuoksi myös ilmastotavoitteita on asetettu runsaasti kaupunkien eri sektoreilla. Etenkin Helsingissä tavoitteita on paljon, ne ovat osittain ristiriitaisia ja niiden keskinäinen suhde on ainakin ulkopuoliselle vaikea hahmottaa. Toisaalta Helsingin resurssit ilmastotyön arviointiin ja raportointiin ovat Suomessa poikkeukselliset. Näiden käyttöä vaikuttavuusnäkökulmasta tulisi kuitenkin tarkastella kriittisesti.

Vertaisarviossa esiin nousseita keskeisimpiä toimenpide-ehdotuksia ovat:

- Jollekin organisaation taholle tulee antaa selkeä vastuu (ja pysyvä resurssi) ilmastomuutostyön koordinoinnista.
- Kokoavan ilmastomuutoksen hillintä- ja sopeutumisohjelman tekoa tulee harkita ja ilmastotavoitteiden asetteluun tulee osallistaa kaikki virastot. Tavoitteet tulee priorisoida ja aikatauluttaa nykyistä tarkemmin.
- Osallistumisen kokonaisketju tulee miettiä hillinnän ja sopeutumisen kaikilla osa-alueilla.

- Tiedon keräämistä, toteutuksen seuranta ja tulosten vaikuttavuuden arviointia tulee kehittää ja koordinoita kokonaisuutena – esimerkiksi puolivuositteista raportointia johtoryhmälle voisi kokeilla.
- Kustannus-hyötyanalyysit on otettava suunnittelun työkaluiksi ja päätöksenteon tueksi.
- Konserniohjausta tulee käyttää ilmastotyön jatkuvuuden takaamiseksi tulevaisu merkittävissä yhtiöityksissä.

Hulevesienhallinnan arviointi ja suositukset

Hulevesiä on Suomessa hallittu pitkään katujen ja rakenteiden kuivatusnäkökohdista. Tämä perinteinen lähestymistapa, jossa hulevedet johdetaan putkiin, aiheuttaa kuitenkin tulvimisen lisäksi monia muita haittoja, kuten vesistöjen kuormittumista, luonnollisen vedenkierron häiriintymistä, maan painumia, eroosiota, ongelmia virkistyskäytössä sekä uhkia pohjaveden riittävyydelle ja hyvälle laadulle.

Nykyisenkaltaisen, ilmastomuutokseen kytkeytyvän ja laaja-alaisen hulevesien hallinnan traditio on verrattain nuori. Hulevesien hallinta on Suomessa ilmastomuutokseen sopeutumisen keskeisimpiä toiminnan aloja. Hulevesien hallintaa Helsingissä ohjataan hulevesistrategialla, joka julkaistiin vuonna 2008. Strategian laadinnasta vastasi työtä ohjaava johtoryhmä sekä valmisteleva työryhmä. Strategian valmistumisen jälkeen ohjelmatyötä on seurannut poikkihallinnollinen hulevesityöryhmä.

Hulevesistrategian tavoitteena on parantaa Helsingin kaupungissa hulevesien hallintaa edistämällä tarkoituksenmukaisten ja ympäristöön sopivien ratkaisujen käyttöönottoa, tehostamalla hulevesiin liittyviä toimintoja eri hallintokuntien kesken ja poistamalla kaupungille ja kaupungin asukkaille hulevesistä aiheutuvia haittoja. Tavoitteena on myös lisätä huleveden hyötykäyttöä esimerkiksi puistojen ja viheralueiden rakentamisessa.

Hulevesistrategia kytkeytyy Helsingin kaupungin tulvantorjuntasuunnitelmaan ja -strategiaan, Helsingin kaupungin vesihuollon kehittämissuunnitelmaan, Helsingin kaupungin pienvesiohjelmaan ja Helsingin vedenhankinnan kannalta tärkeiden pohjavesialueiden suojelusuunnitelmaan sekä Helsingin luonnon monimuotoisuuden toimintaohjelmaan.

Tässä vertaisarviossa hulevesistrategian lisäksi käytetyt keskeisimmät taustamateriaalit olivat strategiatyön pohjana toiminut selvitys

hulevesien hallinnan tilasta, Kuninkaantammen osayleiskaava ja siihen liittyvät hulevesisuunnitelmat sekä hulevesitulvariskikartoitus.

Vakiintumattomat toimintatavat ja vastuunjako, yleinen tietoisuuden puute hulevesien hallinnasta sekä toteutuksen seurannan puute ovat uhka hulevesistrategian toteutukselle. Epäkohdat hulevesistrategian toteutuksessa ja seurannassa kuvastavat laajan ohjelmallisen hulevesien hallinnan kokemuksen puutetta kaupungissa.

Helsingissä on laadittu hulevesiohjelmatyön pohjaksi esimerkillinen peruskartoitus ja hyvä hulevesistrategia. Kaupungin sisäinen tiedonkulku on kuitenkin heikkoa ja tietoisuus hulevesityöstä yleisesti ottaen huono, mikä hankaloittaa ohjelmatyön toteutusta.

Vertaisarviossa esiin nousseita keskeisimpiä toimenpide-ehdotuksia ovat:

- Hulevesistrategian päivitystä varten on tehtävä selvitys, joka sisältää perustietojen päivittämisen lisäksi myös katsauksen vanhan ohjelman jalkautuksen onnistumiseen sekä perusteellisen sidosryhmäanalyysin viestinnän ja sitouttamisen pohjaksi.
- Arviossa esiin nousseen hulevesien hallintaa ohjaavan viherkaavan tyyppisen ojakaavan laadinnan mahdollisuutta on selvitettävä. Tässä määritettäisiin hulevesien johtamisen kannalta merkittävät vesireitit ja niihin liittyvä hallinnollinen vastuunjako.
- Hulevesistrategian päivitykseen on laadittava nykyistä tarkempi toimintasuunnitelma sekä lyhyen että pidemmän aikavälin tavoitteille.
- Hulevesistrategian toteutuksen systemaattinen seuranta ja siitä raportointi on vastuutettava ja organisoitava – hulevesityöryhmän rooli tässä yhteydessä kuvattava.
- Koulutusta, opintoretkiä ja kaupungin sisäisiä infotilaisuuksia hulevesiin liittyen tulee järjestää systemaattisesti.
- Hulevesiryhmän jäsenten tulee ottaa omassa yksikössään vahvempi rooli ja tuoda oman yksikön asioita systemaattisemmin hulevesityöryhmän keskusteluun. Hallintokuntien tulee oma-aloitteisesti kantaa oma vastuunsa hulevesistrategian toteutuksesta.
- Pohdintaan: pitäisikö kunkin rakennettavan kohteen osalta perustella, miksi kyseiseen prioriteettijärjestyksen mukaiseen ratkaisuun on päädytty?

Ilmastonmuutoksen hillinnän ja sopeutumisen tiekartta

Ilmastomuutokseen liittyviä tiekarttoja ollaan laatimassa kansallisella tasolla ja suunnitteilla maakunnalliselle tasolle. Kaupungeista esim. Tukholmalla on oma ilmasto-ohjelmansa ja tiekartta. Pääosin kaupungit ovat laatineet lyhyen aikavälin ilmasto-ohjelmia kuten Kööpenhamina, Tampere, Turku ja Lahti. Helsingillä ei ole kokonaisvaltaista ilmasto-ohjelmaa eikä tiekarttaa. Helsingin tiekarttaan olisi tarpeen sisällyttää lyhyt ja pitkä aikaväli sekä hillintä että sopeutuminen. Tiekartta laadittaisiin aina vuoteen 2050, johon mennessä Helsingin on määrä olla hiilineutraali. Parhaillaan ollaan selvittämässä, kuinka voidaan saavuttaa kaupunginvaltuuston asettama 30 %:n päästövähennys, mitä toimenpiteitä vaaditaan ja mitä kustannuksia sekä hyötyjä syntyy. Selvityksessä tarkastellaan myös päästöpolkuja vuoteen 2050 asti. Ilkka-hankkeessa kartoitetaan kaupungin ilmastomuutokseen sopeutumisen toimenpiteitä ja tehdään niistä prioriteettilistaa. Näitä selvityksiä ja monia muita kaupungin raportteja ja ohjelmia voidaan hyödyntää tiekartan laadinnassa. Tiekartta laadittaisiin yhteistyössä keskeisten hallintokuntien kanssa ja valmistelusta vastaisi ympäristökeskus.

Arviointiraportin mukaan on myönteistä, että hulevesien hallinta ja hulevesien seuranta on jo järjestetty Helsingissä poikkihallinnollisena prosessina. Hulevesistrategian seurantaryhmä on jo käsitellyt alustavia vertaisarvioinnin tuloksia ja päättänyt edistää niitä toiminnassaan.

Ilmastomuutoksen hillintä- ja sopeutumisuuositusten edistäminen vaatii nykyistä suurempaa virastojen välistä yhteistyötä. Kaupunki tarvitsisi selkeän, vastuutetun ja resursoitun ilmastonsuojelun ja ilmastomuutokseen sopeutumisen toimintasuunnitelman tai tiekartan.

Vertaisarviointi

Vertaisarviossa keskityttiin tarkastelemaan Helsingin, Lahden ja Turun kaupunkien ilmastomuutostyötä kahden eri teeman alla:

- Ilmastopolitiikka ja sen koordinointi
- Hulevesien hallinta

Vertaisarvio on käytäntö, jossa samalla alalla työskentelevät asiantuntijat eri organisaatioista arvioivat toistensa käytäntöjä ja tuloksia. Vertaisarvio perustuu ennakkomateriaalien pohjalta toteutettuihin haastatteluihin. Helsingissä haastateltiin kahta apulaiskaupunginjohtajaa ja yhtä valtuuston luottamushenkilöä sekä asiantuntijoita ympäristökeskuksesta, kaupunkisuunnitteluvirastosta, kiinteistövirastosta, rakennusvalvontavirastosta, rakennusvirastosta, talous- ja suunnittelukeskuksesta, pelastuslaitokselta, liikuntavirastosta sekä Helsingin Energialta ja HSY Vedestä, yhteensä yli 40 henkilöä.

Arviointi tehtiin arviointihetkellä, talvella 2013, voimassa olevien dokumenttien perusteella.

Ilmastopolitiikan arviointi

Helsingin kaupungin strategiaohjelman 2009-2012 yhtenä periaatteena on, että Helsinki on eturivin toimija globaalin vastuun kantamisessa ja että tämä ilmenee mm. toimissa ilmastomuutoksen torjumiseksi, ympäristönsuojelussa ja hankintapolitiikassa. Strategisiksi tavoitteiksi on nostettu suoraan ilmastopolitiikkaan liittyen kaupunkirakenteen eheyttäminen ilmastomuutokseen vastaamiseksi sekä kestävän liikenteen kehittäminen. Helsingin ilmastopolitiikkaa ohjataan kuitenkin varsinaisesti kaupunginvaltuuston hyväksymien ympäristöpolitiikan ja energiapolitiikan kautta. Nämä keskittyvät ilmastomuutoksen hillintään.

Ympäristöpolitiikka täsmentää ja täydentää kaupungin strategiaohjelman ympäristöasioita koskevia tavoitteita. Ympäristöpolitiikka listaa suoranaisia ilmastonsuojelullisia tavoitteita, joista keskeisimpänä pitkän aikavälin tavoitteena Helsinki tavoittelee hiilineutraalia tulevaisuutta vuoteen 2050 mennessä. Lisäksi ympäristöpolitiikassa on linjattu kaupungin ilmastonsuojelulliseksi pitkän aikavälin tavoitteeksi olla eturivin toimija myös ilmastomuutokseen sopeutumisessa ja keskipitkän aikavälin tavoitteeksi integroida sopeutuminen osaksi kaikkien hallintokuntien toimintaa riskien minimoimiseksi.

Helsingin energiapolitiikka (Helsingin kaupungin energiapolitiittisia linjauksia) käsittelee energian tuotannon ja -hankinnan lisäksi energiasektoria hyvin laaja-alaisesti kattaen maankäyttöä, rakennusten energiankäyttöä, liikennettä ja hankintapolitiikkaa. Eri teemoille on kullekin laadittu keskeiset linjaukset tulevaisuuden toimia varten.

Ympäristö- ja energiapolitiikan keskeisten ilmastotavoitteiden saavuttamiseksi valtuusto on päättänyt, että taloussuunnitelmakaudella Helsingin Energian sähkön ja lämmön tuotannon sekä hankinnan kehittämisen lähtökohtana on Helsingin Energian kehitysohjelma ”Kohti hiilineutraalia tulevaisuutta”. Ilmastopolitiikkaa toteutetaan näiden lisäksi sidosryhmätyöskentelyn ja useiden sektoriohjelmien kautta. Näitä ovat ekorakentamisen ohjelmat, ilmansuojelun toimintaohjelma sekä energiatehokkuusohjelma ja -sopimukset.

Esittelijä

ympäristöpäällikkö
Päivi Kippo-Edlund

Lisätiedot

Jari Viinanen, ympäristötarkastaja, puhelin: +358 9 310 31519

24.06.2014

jari.viinanen(a)hel.fi

Rahoitusjohtaja 28.10.2011

HEL 2011-005934 T 02 05 02

Päätös

Vs. rahoitusjohtaja päätti allekirjoittaa Helsingin kaupungin "Ilmastomuutoksen työkalut suunnittelussa" hankkeen rahoitushakemuksen, osaprojektin kuvauksen, osaprojektin budjetin ja aiesopimuksen.

Samalla vs. rahoitusjohtaja päätti valtuuttaa ympäristökeskuksen toimimaan Helsingin edustajana kyseisessä hankkeessa todeten, että mikäli hanke saa myönteisen päätöksen sen kustannuksiin tullaan hakemaan rahoitusta EU-hankkeille varatusta keskitetystä määrärahasta.

Päätöksen perustelut

Hankkeelle haetaan rahoitusta Euroopan Unionin Etelä-Suomen EAKR ohjelmasta toimintalinjasta viisi. Hankkeen tavoitteena on tuottaa kaupunkien maankäytön suunnittelussa, rakennusvalvonnan rakentamisen neuvonnassa sekä yksittäisen rakennuskohteen suunnittelussa ja toteutuksessa hyödynnettävää tietoa. Hankkeen lopputulokset kerätään suunnittelijan työkirjaan ja Ilmatieteen laitoksen ylläpitämään Ilmasto-opas.fi –portaaliin. Tavoitteena on myös parantaa ja lisätä kaupunkien verkottumista ja yhteistyötä ilmastomuutokseen sopeutumisessa ja hillinnässä. Hanke tarkastelee ilmastomuutosta kokonaisena kysymyksenä sekä hillinnän että sopeutumisen kannalta ja edistää ilmastokestävää kaupunkia.

Hankkeen koordinoijana toimii Helsingin kaupungin ympäristökeskus kumppaneinaan kaupunkisuunnitteluvirasto, rakennusvirasto ja rakennusvalvontavirasto. Hankkeen partnereina ovat Espoon, Turun ja Vantaan kaupungit, Espoon ympäristökeskus, Helsingin seudun ympäristöpalvelut (HSY), Ilmatieteen laitos ja Turun yliopisto. Hankkeen kustannusarvio on 1 480 414 euroa, josta EU:n ja valtion tuki on 1 035 639 euroa, Kuntarahoituksen 358 457 euroa ja muun julkisen rahoituksen osuus 86 318 euroa. Helsingin osuuden budjetti on 392 000 euroa, josta EU:n ja valtion osuus 274 400 euroa ja omarahoitusosuus 117 600 euroa. Hanke toteutetaan vuosina 2012 – 2014.

Hankkeen saama joko myönteinen tai kielteinen rahoituspäätös tulee toimittaa tiedoksi talous- ja suunnittelukeskuksen

24.06.2014

Ysp/5

taloussuunnitteluosastolle samoin kuin hankeen päätyttyä raportti
hankeen tavoitteiden toteutumisesta.

Lisätiedot

Eklund Mirja, EU-suunnittelija, puhelin: 310 36571
mirja eklund(a) hel.fi

Postiosoite

PL 500
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
ymk@hel.fi

Käyntiosoite

Viikinkaari 2a
Helsinki 00790
<http://www.hel.fi/ymk>

Puhelin

+358 9 310 1635

Faksi

+358 9 310 31633

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

800012-62637

Alv.nro

FI02012566